

Inleiding 7

1 Geboren in een andere tijd 13

Een angstige start 13, Vaders- en moederskant 15, Een welgestelde familie 19, Stapelmarkt Amsterdam 25, Remonstranten en contraremonstranten 29, De Latijnse school 34

2 De rede en het geloof 39

René Descartes en de wetenschappelijke revolutie 42, Universiteit van Utrecht 53, Cartesianen van het eerste uur 57, De gereformeerde Hercules 62, Kettters uit Polen 67

3 Geneeskunde in Leiden 75

Van Utrecht naar Leiden 75, De medische faculteit 77, vriendenboek van Johannes 84, Praktische geneeskunde 89, Drie machtige beschermheren 96

4 Een taal voor de wetenschap 109

Weg met de metafysica! 109, Vrienden in Leiden 115, Lodewijk Meijer 120, Wetenschap in het Nederlands 123, De verheffing van het volk 128

5 Radicalisering in Amsterdam 135

Het eerste verhoor 135, Met Johannes onder collegianten 141, De invloed van Spinoza 149, De politieke boodschap van Hobbes 161, Bidden voor de stadhouder 169

6 Het licht en de duisternis 175

Het tweede verhoor 175, Ligt 182, verraad van een drukker 190, De arrestatie en het proces 195, Het Willige Rasphuis 203

Epiloog 207

Bijlagen 225

Dankwoord 231

Noten 233

Bibliografie 249

Illustratieverantwoording 257

Personenregister 259